

විළ්භේල්ම ගයිගරගේ සිංහල භාෂාව හා සාහිත්‍යය පිළිබඳ
අධ්‍යාපන ප්‍රවේශය
එම්. පී. එකනායක

බැවෙරියානු මුද්‍රිතය කේතුය පාදක කොටගතිමින් සිය
අධ්‍යාපන ජේවිතයේ 'අ' යන්න කියවන ගයිගර එය නිමා කරදුයේ,
පරෝෂණ රසක් මගින් සමකාලීන මුද්‍රිතය කේතුයේ දැවැන්ත
හිඛිස් රාඩියක් පුරවාලීමෙනි. එතින්හාසිකව පැනනාගෙන ගැටලු,
විසඳීමෙනිලා උපස්ථිතික, තවාංග එක් කිරීමෙන් නව පරෝෂණ ක්‍රම
හා විෂය කේතු හඳුන්වා දුන් ඔහු, ස්වකිය මූලික අධ්‍යාපන කේතු
ලෙස,

- ඉංග්‍රීසුන අධ්‍යාපන
- ප්‍රාවින භාෂා පිළිබඳ අධ්‍යාපන
- ලංකාව හා එහි ඉතිහාසය පිළිබඳ අධ්‍යාපන

තොරාගනු ලැබේය. මේ අතර අනුඅධ්‍යාපන රාඩියක්
අන්තර්ගතව පැවතුණි. ඉරුන භාෂාව හා සංස්කෘතිය, සංස්කෘතිය
ව්‍යාකරණය, ලංකා ඉතිහාසය, පාලි භාෂාව හා සාහිත්‍යය,
ගබ්දකේෂණකරණය, භාරතීය පුරාවිද්‍යාව හා තුළුගේ විද්‍යාව, බොද්ධ
කලාව හා බොද්ධ සංස්කෘතික ඉතිහාසය, සිංහල භාෂාව හා
කලාව හා බොද්ධ සංස්කෘතිය, ඇශ්‍රීගහ්නේ, දිවේහි, වැදි, රෝඩි, මාලදැවයින් වැනි උපභාෂා,
සංස්කෘතිය, ඇශ්‍රීගහ්නේ, දිවේහි, වැදි, රෝඩි, වැනි උපභාෂා,
මිල එහි අනුඅධ්‍යාපන කේතුයන්හි වඩා වැදැගත් තේමාවන් විය. මිල
එතරව කාය්මිර, සින්දි, ලන්ඩා, ගුරුතාරී, මරාරී, හින්දී, තේජාල්,
ඡිහාරි, බෙංගාලි, අසැම්, උරියා වැනි උපභාෂා පිළිබඳවද ගයිගර මනා
අවබෝධයකින් සිටි බව දක්නට ලැබේ.

සිංහල භාෂාව පිළිබඳ ගයිගරගේ යොමුව හා එම
අධ්‍යාපනයන්හි ආරම්භය සඳහා වන, වඩා බලපෑම් සහගත මැදිහත්
අධ්‍යාපනයන්හි ආරම්භය සඳහා වන, වඩා බලපෑම් සහගත මැදිහත්
විම, ගයිගර යටතේ සිපුවකු ලෙස ඒරුලැංගන් සරස්වියේ ඉගෙනුම ලද
දොන් මාවිනෝ ද සිල්වා විකුමසිංහ හා බැදෙන බව බෙජරටගේ
දොන් මාවිනෝ ද සිල්වා යනු, සිංහල භාෂා ගාස්තු
ලබන්නේ දොන් මාවිනෝ ද සිල්වා යනු, සිංහල භාෂා ගාස්තු
විෂයයෙහි මූල ප්‍රවේශ හා මූලාශ්‍ර ලෙස සැලකිය හැකි පොතපත රවිත
පාමාණිකයෙකු වූ හෙයින් ගයිගර හා මොහුගේ හමුව ගයිගරගේ පළමු

ලංකා ගමන මෙන්ම සිංහල භාෂාව පිළිබඳ අධ්‍යායන්හිදී වඩා බලපෑම් සහගත වූ බවයි.²

අදේලුවෙශ් විබර සමරු කළාපය උදෙසා "සිංහල භාෂාව පිළිබඳ විවිධ කරුණු" යන මැයෙන් ගයිගර නිබන්ධයක් සම්පාදනය කරනු ලැබූ අතර, එය සිංහල භාෂාව පිළිබඳ ගයිගරගේ එළඹිමේ සුමික මිහුගේ අධ්‍යායන මූලිකව ආරම්භ කරන ලදීදී, 1891 වර්ෂයේ සිට වන බව විමල් ක්. බලගල්ලේ මහතා අදහස් කරයි.⁴ නමුත් ගයිගර විසින් 1895දී යෙරෝක්ත අදේලුවෙශ් විබර සමරු කළාපයට ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ වර්ධනීය අවස්ථාව ලෙස තදිය මූලාශ්‍ර අධ්‍යායනයේදී පෙනෙන්නකි.⁵ එහිදී මහු සිංහල භාෂාව පිළිබඳව මූලික තේමා කිහිපයක් යටතේ අදහස් දක්වා ඇති බව පෙනෙන්.⁶ ඒ අතර, පාලි භාෂාව හා සිංහලය දැක්වීම,⁷ සිංහලයේ ආර්ය ප්‍රහව වාදයට පස්ස වරුණ බවට අදාළව කරුණු දැක්වීම⁸ වැනි තේමා, සුවිශ්චිත වේ. සිංහල මහු සම්බන්ධයෙන් වන ගයිගරගේ වඩා විස්තාරිත අධ්‍යායනයන් සිදුකරනුයේ ස්වකීය ලාංකේය සංවාරවලින් පසුව වුවද, යෙරෝක්ත ප්‍රවීණත්වයක් හිමිකරගෙන තිබූ බව පෙනෙන්.

ගයිගරගේ පළමු ලංකා ගමනෙහි එක් අරමුණක් වූයේ සිංහල භාෂාව මෙන්ම එහි අනෙකුත් උපභාෂා හැදැරීම වන බව මහුගේ මිහු තම සිංහල භාෂා අධ්‍යායනයන් ගදු පදන සම්බන්ධයෙන් සිදු කළ දායක කරගත් බව සඳහන් කරයි.¹¹ තමා, සිදුකරනු ලැබූ මිහින්තා ගමනේදී ගයිගර තමාට හමු වූ හිකුතුවක් අමතනුයේ සිංහල බසිනි.¹² ගයිගර සිදුකළ මෙවැනි ක්‍රියාදායෙන් පිළිබඳ අදහස් දක්වනු ලබන බෙජරටි පෙන්වා, දෙන්නේ, අනාගතයෙහි තමන් ලංකාව සම්බන්ධයෙන් සිදුකිරීමට බලාපොරොත්තු වන පරෝශණ රාජියක බවයි.¹³ ගයිගරගේ එක් ලංකා ගමන පිළිබඳව 1895-12-16 සිලෝෂ්න් තහවුරු කොට ගත හැකියය.¹⁴

ප්‍රවිත්ති පත් සාකච්ඡාවෙහිදී ගයිගර විසින් සිංහලයේ ආර්ය අනාර්ය බලපෑම පිළිබඳවත්, දාචියානු සම්භව සංක්ලේෂය පිළිබඳවත්, එහි උපභාෂාවන් පිළිබඳවත් වඩා ගැනීරු ප්‍රවේශකට, මෙම ගමන හරහා පිටිසිමේ බලාපොරොත්තුවක් ඇති බව සඳහන් කරනු ලබයි.¹⁵ එසේම ලාංකේය විස්තාරිතාවන්හි විද්‍යානුකූලත්වය පිරික්සිමට පසුකාලීනව ගයිගර පෙළුමුණේ තම පළමු ගමනේදී සිංහල භාෂාව සම්බන්ධයෙන් ලත් පරිවය නිසා වන බව පෙනෙන්.¹⁶

ගයිගර ස්වකීය ලංකා ගමන් හරහා සිංහල භාෂා අධ්‍යායන සම්බන්ධයෙන් සිය දායකත්වය ලබාදීම පිණිස මහත් වෙනසක් ගෙන ක්‍රියාකළ අතර, ලාංකේය උගෙනුත් සමග නොයෙක් සබඳතා ඇති කර ගතිමින් මහු එහි නියුතු වූ බව පෙනෙන්. මහුගේ පළමු ලංකා ගමනේදී හික්කුවුවේ ශ්‍රී පුම්ගල, වස්කුවුවේ පුහුති, රත්මලානේ ධම්මාරාම වැනි හිමිවරුන් සමග සබඳතා ඇතිකරගනු ලැබීම මිට තිදුප්‍රන්ය.¹⁷ හික්කුවුවේ පුම්ගල හිමියනුත් වස්කුවුවේ පුහුති හිමියනුත් සමකාලීනව සංස්කෘත පාලි පිළිබඳව ප්‍රාමාණික උගෙනුත් වූ හෙයින්, උන්වහන්සේලාගේ සහය තම අධ්‍යායන කටයුතු සඳහා සහාය කොට ගැනීම, මෙම සබඳතාවයන්හි මූලික අරමුණ වූ බව පෙනෙන්.¹⁸ වස්කුවුවේ පුහුති හිමියන් පසුකාලීනව ගයිගර වෙත යවතු ලැබූ ලිපිවල සිංහල භාෂාව පිළිබඳව මහුව අවශ්‍ය පත්‍රපොත වෙනෙන්, දන්වා එවන ලෙස දක්වා හිමිමෙන් මෙම සබඳතාව, ගයිගරගේ සිංහල භාෂා අධ්‍යායන විෂයයෙහි බලපෑම් සහගත වූවක් වන බව පැහැදිලිය.¹⁹ ගයිගර, දන්නත් මෙන්ම මුරධන ගබා පිළිබඳව වැඩි අවබෝධයක් ලදීදී, තමා සමග වැඩි කරමින් තමාට උදව් උපකාර කළ, ඒමුහම් මැන්දීස් ගුණස්කර මූදල මෙන්ම මහුගේ භාෂා පරිවෙනක ලෙස කටයුතු කළ එවිට. වැළැන්ස්ටයින් ද සොයිසා මාර්ගයෙනි.²⁰

තම ලංකා ගමන් පිළිබඳ අදහස් දක්වන ගයිගර පෙන්වා දෙනු ලබනෙන්, යුරෝපයට වඩා සිංහල භාෂාව හා එහි සාහිත්‍යය පිළිබඳව තත්ත්වාකාරයෙන් දැන ගැනීමේ මූලික තේමාව මහුගේ ලංකා ගමන් හා බැඳී පවතින බවයි.²¹ සිංහලයේ ඇති ලිඛිත හා කිහිප වෙනස තමා අවබෝධ කොට ගන්නා ලදීදී සයින් ද සිල්වා මුදලිතමාගේදී²², ආධාර ඇතිව උම්මග්ග ජාතකයේ විවිධ කොටස් සිංහලයේ කථන බසට පරිවර්තනය කිරීමෙන් බව ගයිගර පවසයි.²³ තම උපදේශකයා වූ සයින් ද සිල්වා මුදලිතමා විසින් ගුත්තිලය කියවීම ඇසු ගයිගර සිංහල භාෂා සාහිත්‍යය පිළිබඳව සටහන් තබනුයේ පහන පරිදිය.

"සිංහල කවී ලියිම සඳහා ඇත්තේ විශේෂ නිදහසකි. එය සාමාන්‍ය කතාවේදී පවා දක්නට ලැබෙන නිදහස ඉක්මවන්නකි. කවියෙහි අවසන් පදයෙහි ස්වර එමුවට රැකිමට වෙනස් කරගත හැකිය. වෘත්ත රැකිමට ස්වර හා දිරිස ගුරු කර ගත හැකිය. සමාස පද භාවිතය නිදහසය. සංස්කෘතයේ මෙන් උපවාක්‍යවල ව්‍යාකරණය යෙදිය යුතු ස්ථානය බැඳීම්වලට යටත් නැතු."²⁴

ගයිගරගේ යටෝත්ත සිංහල හාජා පිළිබඳ අධ්‍යයනයන්හි දක්නට ලැබෙන පුවිශේෂතාවක් වනුයේ, හාජාවේ එහිහාසික විකාශනය ගලපාශැනීම සඳහා හැක සෑම විටම එහි වෙනස්කම තෙරුම ගැනීමට උත්සාහ කිරීමය. මේ පිළිබඳව අදහස් දක්නට බෙපරටි මෙසේ දක්වයි. "සිංහල පාය ගුන්ථ අධ්‍යයනයන් සමග දිවයිනේ සාහිත්‍යය ඉතිහාසයක් ලිවිමට අවශ්‍ය මූලික තොරතුරු එක් රස් කර ගැන්මට ගයිගරට හැකි විය."²⁵ එසේම ගයිගර ස්විකීය ලංකා සංචාර පිළිබඳ අදහස් දැක්වීමේදී, තමා පසුකාලීනව සිදු කරනු ලැබූ අධ්‍යයනයන් සඳහා අදාළ වූ පොත්පත් රාජියක් රැගෙන ආ බව සඳහන් කරනු ලැබයි.²⁶ බුදුලර් පැවිචරයා විසින් සම්පාදනය කරනු ලැබූ ඉන්දු-ආර්ය පර්යේෂණ විශ්වකෝෂයේ, සිංහල අංශය (Grundriss der indo arischen philology und altertums kunde) සම්පාදනය කිරීමේදී ඔහු ලංකාවට තොපුම්ණ එම අධ්‍යයනයන්වල නිරත තොවූවා නම් තමාට එය නිසිලෙස ඉටු කර ගැනීමට තොහැකි වන බව ගයිගර පවසයි.²⁷

සිංහල ගබාකෝෂ සම්පාදනය සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු පුදානම් කිරීම, සිංහල හාජාව හා සාහිත්‍යය සම්බන්ධයෙන් ගයිගර විසින් සිදුකරනු ලැබූ පුවිශේෂිතම සේවාව වන බව පැවුසුවහාන් එහි ඇති වරදක් නැතු.²⁸ එම ත්‍රියාදාමයේ මූලික අවස්ථා කිහිපයකි.

- 1 සිංහල ගබාකෝෂ සම්පාදනයක් පිළිබඳ මුළුම අදහස් ඉදිරිපත් කරනු ලැබූවේ රයින් හොඳුට් රොස්ටය.²⁹
- 2 ගයිගර හා රොස්ට මුණ ගැසීම සිදු වූයේ 1888 වර්ෂයේ දි ය.³⁰
- 3 රෝස්ට විසින් සර පෙළුන්. එම්. ඩින්සන් වෙත විද්‍යාත්මකව සකස් වූ සිංහල හාජාවේ ගබාකෝෂයක අවශ්‍යතාවය දක්වන ලදීන් 1884-10-04දින රාජකීය ආයිජාතික සංගමයේ මහසා රස්වීමේදී වස්කවුවේ පුහුත්, න්. ගුණසේකර මුදල්, බිඛිලි. පී. රණකීංහ, කොළඹ රාජගුරු ප්‍රසාදිවරයා, ආර්. ඇස්. කොපල්ටන් යනාදීන් ඇතුළත් වන සේ කාරක සහාවක් පත් කරගති.³¹

- 4 එහෙන් මෙහිදී සිදුවූයේ වන මාලාවක් සකස්වීම පමණි. ගබාකෝෂ කායේශීයක් සිදු තොවීය.³²
- 5 නැවත 1925දී එවකට රාජකීය ආයිජාතික සම්බන්ධ තැන්පත් සිසිල් ක්ලෙමන්ට් විසින් නැවත සිංහල ගබාකෝෂ සම්පාදනයක් පිළිබඳ අවධානය යොමු කරනු ලැබේ.³³
- 6 එහි අරමුණ ලෙස "භාෂාව විභාග් යහපත් ලෙසින් වහා ගැනීම හා සකස් ලෙසම කදිම වූ නැවත සිංහල සාහිත්‍යයක් ගොඩනැගීම" වන බව දැක්වීණ.
- 7 ගයිගරගේ දෙවන ලංකාගමනය මේ අවධියේ සිදුවූ හෙයින් සිසිල් ක්ලෙමන්ට් ගයිගර මෙයට සහභාගී කර ගැනීම සඳහා මුළුම උත්සාහ දැරීම සිදු කරයි.³⁴
- 8 මේ සේනුවෙන් ගයිගර 1926-02-03දින මේ පිළිබඳ යෝජනා මෙන්ම අදහස් මාලාවක් ඉදිරිපත් කරමින් එහි ආකෘතිය හා සංවිධානය පිළිබඳව අදහස් දැක්වනු ලැබේ.³⁵
- 9 එහෙන් සමකාලීන ප්‍රාස්ත්‍රිය ලේකකේ විශිෂ්ටතම යෝජනා ලෙසින් එවා පිළිගැනුනුද, ව්‍යානාන්‍යය මූලික උගත් පිරිසගේ තොයැලකිල්ල සේනුවෙන් ගයිගර එම ආරාධනාව ප්‍රතිසේෂප කොට 1926-05-26 දින ලිපුමක් එවමින් තම තීරණය පිළිබඳව ලක් රජය දැනුවත් කරනු ලැබේ.³⁶
- 10 එහෙන්, 1926-07-08 වන දින ගයිගර කොළඹ රජයේ මහලේකම වෙත ලිපියක් එවමින් එට පසුව හෝ එම පදවිය බාර ගැන්මට තමන් කමුන්තෙන් සිටින බව ප්‍රකාශ කරනු ලැබයි.³⁷
- 11 මේ අතර 1928දී පත් කරනු ලැබූ ඉංග්‍රීසි ජාතිකයන්ගෙන් සැපුම් ලත් උපදේශක කාරක සහාවක් විසින් ගබාකෝෂයේ ආදර්ශනයක් (පිටු හයක් පමණ) මුද්‍යාන්‍ය කොට පළ කළද එය ප්‍රාප්තික ලක්ෂණවලින් යුතු වූවක් විය.³⁸
- 12 1931න් පසු නැවත ගුණපාල පියසේන මලලසේකර මහතා විසින් මේ සම්බන්ධයෙන් නැවත ගයිගර සමග ලිපුම යුවමාරු කිරීම සිදුවිය.³⁹
- 13 මේ අතරවාරයේ ඩී. ඩී. ජයතිලක ගබාකෝෂ කායේශීයක් මූලිකත්වය ගනු ලබන අතර, ඔහු ප්‍රකාශ කොට සිටියේ කෙසේ හෝ මෙම කායේ සඳහා ගයිගර ගෙන්වා ගත යුතු බවයි.⁴⁰

14 ඒ අනුව 1931-01-22 දින ඩී. ඩී. ජයතිලකයන් විසින් ගයිගර වෙත පණිව්‍යයක් යටතේන් මේ කාර්යය සඳහා නැවත ඔහු සම්බන්ධ කොට ගනියි.⁴¹

15 1931-07-12 දින තමා ශ්‍රී ලංකාවේ ගබ්දකෝෂකරණ පදනිය බාර ගන්නා බව ගයිගර නිල වශයෙන් බැවෙරියානු රුපයට දැනුම් දීමත් සමග සිංහල ගබ්දකෝෂකරණය ඇරඹි අතර මැශ්විලින් හා විල්හෙල්ම් ගයිගර පුවල 1931-12-18 දින ලංකාවට පැමිණීමත් සමග එය තහවුරු විය.

ගබ්දකෝෂකරණයේ මුල් පියවර වශයෙන් රේට අදාළ නොයෙකුත් සටහන් කැබලි හයලුකුයක් පමණ ගයිගර පුවල පරික්ෂා කළ බව තමාගේ මතක සටහන් වල ගයිගර දක්වා තිබේමත් මෙම ක්‍රියාදාමයේ බැයරුම් බව වතහා ගත හැකිය.⁴² පෙළුද්ගලික වශයෙන් මෙන්ම මූලාමය වශයෙන් ගයිගර වෙත නොයෙකුත් බාධාවන් රාජියක් වූවිද, කෙසේ හෝ මෙම කායී සාර්ථක කරගැනීම සඳහා ගයිගර සිය වයස් තන්ත්වයටත් නොසලකා වැඩි කළ බව ඔහුගේ ලංකා ගමන් පිළිබඳ අත්සිටපත් උප්‍රටා දක්වමින් තෙහුරටි පෙන්වා දෙයි.⁴³ ගබ්දකෝෂකරණ කායී අතරතුර කාමියෙකුගේ සපාකුමක් සිටියේ, යම්හෙයකින් රෝහල් ගත වූවානම්, ගබ්දකෝෂක කායී නිම කරගත නොහැකි වෙයියි, යන බිජෙන් වන බව හෙතෙම පවසයි.⁴⁴ ඇතැම් ද්‍රව්‍යෙහි ක්‍රියාලය ගලවා දෙනුන් වතාවත් සැරව ඉවත් කිරීමට පවා, සිදු වූ බව පවසන ගයිගර, ශ්‍රීමත් රටවල අදුරු පැති මෙසේ සංයාකර වූවිද, එම රටවල්වල සංචාරය සඳහා වන තම ආගාව නතර වීම පිණිස එය බාධාවක් නොවන බව දක්වයි.⁴⁵ මෙම සියලු බාධක මධ්‍යයේ 1932-05-01 දින ගයිගර ගබ්දකෝෂයේ මුල් කටයුතු හමාර කරනු ලෙයි. එහෙත් ඔහු තමාගෙන් පසු ගබ්දකෝෂයේ ඉදිරි විකාශය සඳහා හෙල්මර ස්මිත් සම්බන්ධ කරනු ලැබේය.⁴⁶ මෙම සියලු ක්‍රියාදාමයන්ගේ අවසන් ප්‍රතිඵලය ලෙසින් සිංහල ගබ්දකෝෂයේ පළමුවන වෙතම 1935දින් දෙවන වෙතම 1936දින් පළකරනු ලැබේය. ගයිගරගේ මෙවැනි ක්‍රියාදාමයන් හා කැපවීම් ශ්‍රී ලංකානේය එතිහාසික සේව්‍යය විෂයයෙහි පසුකාලීනව මහත් බලපෑමක් ඇති කරන ලද බවට සැක නැතු.

ගයිගරගේ සිංහල ව්‍යාකරණයද ඔහුගේ සිංහල හාඡාව සම්බන්ධයෙන් වූ වැදගත් පර්යේෂණ රසක ප්‍රතිඵලයකි. එය 1938-05-06 වන දින මුද්‍රණද්වාරයෙන් පළකරනු ලැබේය. ගබ්දකෝෂකරණයේදී ඇතිව අද්දැකීමිද මුලික කොටගතිමත් සිංහල හාඡාවේ ගැටුපු තාන් තිරාකරණයට ගත් උත්සාහයක් ලෙස ගයිගරගේ සිංහල ව්‍යාකරණය වැදගත් වේ.⁴⁷ එය සිංහලයේ පුරුම එතිහාසික ව්‍යාකරණයයි.⁴⁸ ගයිගර විසින් සම්පාදනය කරනු ලැබූ යථේක්ත ව්‍යාකරණය වූ කලී 1900 වර්ෂයේ පළ වූ ඉන්දු-ආරුය පර්යේෂණ පිළිබඳව විය්ව කොළඹීම තවත් දිගුවක් වන බව පෙනේ.⁴⁹ එම ව්‍යාකරණයේ එන “මේ කාන්ය දුර්වතර සිංහල ව්‍යාකරණයට වඩා සැහැන ප්‍රමාණයකින් වෙනස් වේ.” වැනි සඳහන් කිරීම රේට නිදුසුන්ය.⁵⁰ ගයිගර තම මුල් සිංහල ව්‍යාකරණය පිළිබඳ කානියේදී සිංහල හාඡාවේ පරිණාමය,

- 1 සිංහල ප්‍රාකාන්ත පුරුය
- 2 ප්‍රාග් සිංහල පුරුය
- 3 මධ්‍යම සිංහල පුරුය
- 4 තුනන සිංහල පුරුය

ලෙස වර්ග කිරීමකට ලක් කරයි.⁵¹ එහෙත් ගයිගර විසින් 1938 වර්ෂයේදී පළකරනු ලැබූ ව්‍යාකරණයෙහි, මහු තම මුල් මතය සංයෝධනය කරමින් එහි අවසාන පුරුය නැවත කොටස් දෙකට බෙදා දක්වා ඇති බව පෙනේ.⁵² එතිහාසික ව්‍යාකරණයක් වීම නිසාවෙන් සිංහල හාඡාව පිළිබඳ වූ ගයිගරගේ එහි ව්‍යාකරණය ලාංකේස් ඉතිහාසය සම්බන්ධයෙන් වඩා බලපෑම් සහගත වූ අතර, පහත සඳහන් ගයිගර ප්‍රකාශය රේට කිදීම නිදුසුනකි.

“මුලින් පිහිටි ‘වි’ නොවේස් වී සිටින කාය්මිර්, සින්ඩ්, ලංඩා, ගුජරාට්, මරාට්, හාඡාගත විවන සම්මුදායක්, එය ‘වි’ බවට පෙරලි ඇති හින්දී, නේපාල, ඩිජාර්, බෙන්ගාලි, ඇසුරැම් සහ උරියා යන හාඡාගත ගබ්ද සම්මුදායක් බැඳු කළ එක් කාරණයක් මට මෙනෙහි නොකොට සිටිය නොහැකු.

ගයිගරගේ සිංහල ව්‍යාකරණය වර්තමානය වන විටද එතිහාසික සිංහල ව්‍යාකරණයක් පිළිබඳ ලියවුණු එකම ග්‍රන්ථයයි. ලංකාව සම්බන්ධයෙන් වූ ඉන්දීය ආභාසයේ මුල් අවධියේ සිටම හිලා

ලිපි හා පුරාතන සම්භාවය සාහිත්‍යගත තොරතුරු සංස්ක්‍රීතය මගින් ගොඩනගාගත් අවබෝධය තමන් මේ සඳහා යොදාගත් බව ගයිගේ දක්වයි.⁵⁴ එහෙයින් සිංහල ලේඛන කළාවේ ආරම්භයෙහි මුල් අවධිය ලෙස සැලැකෙන ව්‍යු: පූ: 307-267 වැනි මුල්කාලීන පුරාණයන්හි සිටම,⁵⁵ ගයිගර දක්වන සිංහල අක්ෂර මාලාවේ එතිහාසික විකාශය, සිංහලය පිළිබඳ වූ උච්ච ප්‍රහව්‍යාදය පවත්වා බැවා බිඳී දැමීමට හේතුවක් වීමෙන් මෙමගින් වූ එතිහාසික බලපෑම පැහැදිලිය.⁵⁶

තවද ගයිගර සිංහල හාඡාවට සැපයු නිරුක්ති කේතයද⁵⁷ සුවිශේෂී වූවකි. ව්‍යාකරණ ග්‍රන්ථයක ප්‍රායෝගිකත්වය සඳහා නිරුක්ති ග්‍රන්ථයක අවශ්‍යතාව සුවිශේෂී වන හෙයින්, ගයිගරගේම සිංහල ව්‍යාකරණය කරණකාටගෙන ගයිගර මෙවැන්නක් සම්පාදනය කිරීම සඳහා උත්සුක වූ බව, මිට හැදින්වීමක් සපයන ජ්‍යෙෂ්ඨයේ ද ලැනරෝල් මහතා දක්වනු ලබයි.⁵⁸ ගයිගර විසින් 1897 වර්ෂයේදී පළ කරනු ලැබූ “සිංහල හාඡාවේ නිරුක්ති” නම් නිබන්ධයේම තවත් වැඩිදුර දිගුවක් ලෙස මෙය හැදින්විය හැකිය.⁵⁹ මේ පිළිබඳ අදහස් දක්වන බෙහරට පෙන්වා දෙනු ලබන්නේ සිංහල ව්‍යාකරණය මෙන්ම, නිරුත්ති විදාහ පිළිබඳ ගයිගරගේ යෙළේක්ත කාති දෙක, මුල්කාලීනව ජර්මන් හාඡාවන් මහු විසින් රචිත ග්‍රන්ථ, පුදෙක් තැවත පළ කිරීමක් පමණක් නොව, එතිහාසිකමය වශයෙන් වැදගත් වන තව කරුණු එකතු කරමින් රචිත තව සංශෝධනයන් ලෙස ඒවා වැදගත් වන බවයි.⁶⁰ මෙවැනි කාති භරහා මහු ඉන්දු ප්‍රහව්‍යාදය වඩා ගක්තිමත් කරනු ලැබූ අතර, මහුගේ සිංහල හාඡාව හා සාහිත්‍යය පිළිබඳ අධ්‍යනයන්හි තිතරම පාහේ මේ අයුරින් හාඡාවේ විකාශය පිළිබඳව ඉන්දු ආර්ය ප්‍රහව්‍ය තහවුරු කිරීම සුවිශේෂී ලක්ෂණයකි.⁶¹ ගයිගරගේ මෙම ලක්ෂණයද, ශ්‍රී ලාංකේය එතිහාසික කේතු විෂයෙහි සාර්ථක බලපෑම් ඇති කරනු ලැබුවකි.

ශ්‍රී ලාංකේය හාඡාවන් හා සාහිත්‍යය විෂයෙහි ගයිගරගේ බලපෑම තදින් දක්නට ලැබේ. ඒ අතර සිංහල හාඡාව පිළිබඳ මහුගේ බලපෑම වඩාත් සුවිශේෂී වූවක් වන බව ඉහත කරුණු විස්තාරණයේදී මැනවීන් පෙනෙන්නති. එහිදී සිංහල හාඡාවහි පුරා කරණය, අක්ෂරයන්හි එතිහාසික විකාශය එහි ප්‍රහව්‍ය සම්බන්ධයෙන් ගයිගර ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ අදහස් වඩා වැදගත් වෙයි. ගයිගරගේ මෙම අදහස් ගක්තිමත් කරලිමෙහිලා පාලි, සංස්ක්‍රීත, ගුණරාමි, මරාවි,

බංගාල, බලුවි, දිවෙහි, වැදි, රෝඩි, මාලදීවි යන හාඡාවන් පිළිබඳ ඔහු හාඡා ඇුනය සාර්ථකයක් විය. ලාංකේය උප හාඡාවන් පිළිබඳවද ගයිගරගේ ප්‍රවේශ අතිශය වැදගත් වෙයි. එම උප හාඡාවන් ලාංකේය ඉතිහාසය ගොඩනැගිමෙහිලා උපභාරණ වශයෙන් හාවිත කරමින් එමගින් සිංහල හාඡාව සම්බන්ධයෙන් වූ තව අධ්‍යයන කේතු විවර කරන ලද්දේ ගයිගර විසින් වන බව පෙනේ. මෙම එළඹීම පසුකාලීනව ලාංකේය එතිහාසික කේතුයෙහි තවම් ගතිකතා රසකට මග පාදනු ලැබේය.

ආන්තික සටහන්

Heinz Bechert, Wilhelm Geiger, German Cultural Institute, Colombo, 1995, P. 21.

² Ibid, P. 20.

³ හෙළුම් ගොන් ගෙලසනප්, “ඉන්දිය හාඡා කාස්තු විශාරද විල්හෙල්ම් ගයිගර”, ගයිගර සමරුව, සංස්. ලබාදෙන්ගොඩ වන්දරතන හිමි, බාරා පාලි සයරා සම්පාදක මණ්ඩලය, 1967, 18-22 පිටු; Heinz Bechert, Wilhelm Geiger, 1995, P. 21; සිංහල විශ්වකෝෂණ (නවය කාණ්ඩා), සංස්., කේ. එන්. ඩී. එර්මදාය, සංස්කෘතික දෙපාර්තමේන්තුව, , 1998, 266 පිටු.

⁴ විල්හෙල්ම් ගයිගර, සිංහලයේ වාච්‍යාද්‍යත්මක ස්වරුපය, පරි., විමල් ජී. බලගල්ලේ, විසිදුනු ප්‍රකාශකයෝ, බොරලුප්පෙලුව, 2001, 21 පිටු.

⁵ මෙය ඇල්ලුම් විවරගේ ආචාර්ය උපයේ උපයේ උපයේ ස්වරුපය ජයන්ති උත්ස්වය සිහිවතයක් වශයෙන් මහුව ලබා දුන් “දරු ප්‍රජා කොමදී” නම් නම් ග්‍රන්ථයයි.

⁶ Heinz Bechert, Wilhelm Geiger, 1995, P. 27.

⁷ Ibid.

⁸ Ibid, P. 27.

⁹ Ibid.

¹⁰ විල්හෙල්ම් ගයිගර, අසිරිමක් ලංකාව, 2004, 122 පිටු.

¹¹ “මාගේ සිංහල හාඡා අධ්‍යයන කටයුතු වලදී මා විසින්ම කළ පර්යේෂණයන්ට අමතරව ඇතැමිදී පිළිබඳ දේශීය ප්‍රධිවරයෙකුගේ සහය ලබා ගතිම්. විශ්වාසයන්ම එසේ කරන ලද්දේ සම්භාවන ගද්‍ය පදන අධ්‍යයනයේදීය”, එම, 134 පිටු.

¹² එම, 256 පිටු.

¹³ “In this paper there are already clear signs of the interest which was later to impel to delve deeply into the history of lankan” Heinz Bechert, Wilhelm Geiger, 1995, P. 35.

¹⁴ Ibid, PP. 36-38.

- 15 Ibid,
- 16 "මහාචාර්යයේ එන කොරතුරු සිංහල ශිලා ලේඛන හා අනෙකුත් ඉන්දීයානු කානිවල එන විස්තර හා ගලපා බලන විට විශ්වපතිය වහබව කිව පුදු ය ය; විශ්වහෙල්ම ගධිරේ, අසිරිමත් ලංකාව, පරි., මහින්ද පතිරණ, එස්. ගොවගේ සහ සහෝදරයේ, කොළඹ, 2004, 123-124 පිටු.
- 17 Heinz Bechert, Wilhelm Geiger, 1995, P. 40.
- 18 Ibid, PP. 40-42
- 19 "Dear and honoured sir,...please write me for any pali, sinhales, or any other book that you may require Ceylon. And I shall be vedy ready to send them to you", Ibid, P. 44.
- 20 Ibid, P. 46.
- 21 Ibid, P. 47, 48.
- 22 මොඩු සම්කාලීනව අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුවේ පාඨ්‍ය මුත්ප රැසක කතුවරයා වන බව ගධිරේ දක්වයි. කැලුණී ගෙත් මහ ගංච්චර (1872), වේල්ද් කුමාරයාගේ ලංකා ගමන (1875), වැනි පර්‍යායයනුත්, 1893 වර්ෂයේ කොළඹේ ප්‍රකාශනයට පත්කළ උම්මල්‍ය ජාතක සංස්කරණයන් මොඩුගේ සාකින්හ ඇඟුණයට උදාහරණයන් වහබව දක්වයි.
- 23 Heinz Bechert, Wilhelm Geiger, 1995, P. 48.
- 24 Ibid, P. 49.
- 25 Ibid, P. 50.
- 26 Ibid, P. 50.
- 27 Ibid, P. 51.
- 28 මේ සඳහා පැපැවිම සැකසෙන ආකාරය පිළිබඳව මෙම නිබන්ධනයේ දෙවන පරිවෙශ්‍යයෙන්ද කරනු ඇත්තේ.
- 29 මොඩු තම ආචාර්යී උපයි නිබන්ධනය පිය කරන ලද්දේ සිංහල හාජාව සම්බන්ධයෙනි. පාලි මෙන්ම පුද්කොළ පෙන් පිළිබඳව විශ්වහෙල්ම මොඩු 1869 වර්ෂයේද ලන්ඩන් තුවර ඉන්දීය කායෝලයිය පුද්කාලාවියනි විය.
- 30 ගධිරේගේ එංගලන්ත සංචාරයේද මෙය සිදු විය.
- 31 සම්කාලීනව රාජකීය ආයියාතික සංගමයේ ලංකා ගාබාලේ සහායනි මොඩු විය. පාලි හාජාව පිළිබඳ ප්‍රවිණයෙකි.
- 32 මෙයට හේතුව ලෙස දක්වා ඇත්තේ, බවිධක්ෂ සම්පාදනය පිළිබඳ පාමාතික දැනුම්මෙනෙකු නොවීමෙන්, එය පසුවට කළේ දමන ලද බවය.
- 33 මොඩු තම ඩුරයේ වැඩි හාරුගැනීමේ මුළුම දැනහැයලිදීම, සිංහල බවිධක්ෂයක අවශ්‍යකාව, එහි මූලික අරමුණු සමය ගෙනහැර දක්වන ලදී.
- 34 ජුලියස් ද ලැනෙරෝල්, රාජකීය ආයියාතික සංගමයේ ශාඛ සංවත්තරය නිමිත්තෙන් "සිංහල බවිධක්ෂය හා රාජකීය ආයියාතික සම්බන්ධ ලංකා ගාබාව (Sinhalese Dictionary And The Ceylon Branch oF The Royal Asiatic Soiety)" යන මැයෙන් 1945 වර්ෂය කොක් එහි කාලය අභා රවින ලිපියක "බවිධක්ෂයක් රවනා තිරිමේදී එව උරින තියම ප්‍රායෝගික කුම්මය ගධිරේගේගෙන් ලබාගෙන තිස මුළුව දෙවන ලංකා ගමන තිබා සිය රට සාමට කොඳුන බවට" සිංහල කළමන්ට අධිෂ්ඨාන කොට සිටි බව ලැබාගේදී සඳහන් කරයි.
- 35 ගධිරේගේ අදහස් ව්‍යාචනකම්ට පෙර පුරෝගිල වියනුත් පිරියක් විසින් එක්ව සැකැසු බවිධක්ෂයේ මුළු ආදර පිටු කිහිපය, ගධිරේගේ අදහස්, පැසකලා සැකැසු බවිධක්ෂයේ විම හේතුවෙන්, ගධිරේගේ අදහස් නොවැයන් තැනැකට පත් විය. ව්‍යාචනක විම හේතුවෙන්, ගධිරේගේ අදහස් නොවැයන් තැනැකට පත් විය.
- 36 මෙම උගේ පිරිස "ලන්ඩන් කමිටුව" ලෙසින් භූත්වීමු ලැබූ බව බෙඟරේ සඳහන් තුරයි. කොළඹ බවිධක්ෂ කායෝලය හා මොඩුවන් අතර කිසිදු අනෙක්නාය සබැඳුවක් නොවැයන් අවිධක්ෂකරණ ව්‍යාචනය අනිය උපරිපක තු තෙනෙම කවදුටත් සඳහන් කරනු ලැබේ.
- 37 "Dear professor Geiger,.. The government has Received this intimation with much regret, though it was not unexpected, and it highly appreciates your offer of assistance in the future, of which it will not fail to take advantage should occasion arise" මෙය ගධිරේ විසින් කොළඹ රජයේ මහලේකම වෙත 1926-07-08 දින එවනු ලැබූ එහියෙන් කොටසකි. Heinz Bechert, Wilhelm Geiger, 1995, P. 97, 98.
- 38 මෙහිම 126 වන පාදක සටහන යටතේ දක්වා ඇත්තේ ද මෙම (128) පාදක සටහනට අදාල විස්තරයේ දැක්වෙන කමිටුවමය.
- 39 අගුරණය පාලි වියනෙකු වන මොඩු ලෙස්ක බොද්ධ සම්මේලනයේ ආරම්භක සහායකි මෙන්ම බොද්ධ මහ විශ්වකොළයේ ප්‍රධාන කාරුණික ලෙස සාම්ප්‍රදායික දැයෙකි. විශ්වකොළ සම්පාදනයෙහිදී ඒ සඳහා පැවති බාධා පිළිබඳ, ගධිරේ දැනුවන් කාරුණික රිට විසඳුම සෙවිම මත එහි ආරම්භය ඉක්මනින් සිදු වූ අනුරුද මොඩු තිසාවෙන් එසේ විය.
- 40 මොඩු සිංහල බොද්ධ ජාතික ප්‍රතිරුත්පාලන සටහන් තායකයෙකු ලෙසකත් 1931 ලංකාණ්ඩුවේ අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ සහායතාවරයෙකු ලෙසකත් සටහනු කරනු ලැබූවෙකු හේතුවෙන් ගධිරේ ගෙන්වාගැනීමේදී මොඩුවේ මැදිහත් විම විභාග බලපෑම් සහගත විය.
- 41 "ගධිරේගේ යාවත් තිශ්‍ය වූ මෙන්ඩිස් ගෙන්ඡැලීමේදී මූලිකයා ලෙස කටයුතු කරනු ලැබේය. ගධිරේ හා සර්. ඩී. ඩී. ජයතිලක අතර සබැඳුව ගොඩනැගුවේ මොඩුය. "Geiger's old friend, A. Mendis Gunasekara, made the first in formal approach. Then, on 22 january 1931, sir D.B. jayatilaka sent a telegram to Geiger at neubiberg", Heinz Bechert, Wilhelm Geiger, 1995, P. 100.
- 42 Ibid.
- 43 Ibid.
- 44 Heinz Bechert, Wilhelm Geiger, 1995, P. 102.
- 45 "Thanks to his wife's constant and devoted care-she changed the dressings two or three times daily. He was able to keep working on the dictionary.....so I came to know dark side of the tropical life. But even so, I am not cured of my longing for the tropics", Ibid, P. 102.
- 46 Ibid, P. 103.
- 47 "මහාචාර්යී ගධිරේ මහතා විසින් ඉංග්‍රීසි භාෂාවෙන් ලියා ඇති (A Grammar Of The Sinhalese Language) තම මුත්පැලේ සිංහල අනුවාදයක් වන මෙය සිංහල හාජාවේ උරිගාසික සංචාරනය තිරුවලි සිරිමට කරන ලද මහත් ප්‍රයත්තනයක භාෂාවේ උරිගාසික සංචාරනය තිරුවලි සිරිමට කරන ලද මහත් ප්‍රයත්තනයක ප්‍රායෝගික." විශ්වහෙල්ම ගධිරේ, සිංහල හාජාවේ ව්‍යාකරණය, රාජකාංශ ප්‍රායෝගිකයි.

දෙපාර්තමේන්තුව, 1964, මේ පිළිබඳ වැඩි විස්තර සඳහා නත්දදේව විශේෂකර
මහතා විසින් සපයා ඇති පෙරවිදා බලන්න.

48 විශේෂල්ම ගයිගර, සිංහලයේ වාශෝද්‍යානමක ස්වරූපය, පරි., විමල් ජ
බලගල්ලේ, 2001, 18 පට.

49 එම.

50 එම.

51 එම, 19,20 පිටු.

52 විශේෂල්ම ගයිගර, සිංහල භාෂාවේ ව්‍යාකරණය, 1964, 1-8 පිටු; විශේෂල්ම
ගයිගර, සිංහලයේ වාශෘද්‍යානමක ස්වරූපය, පරි., විමල් ජ බලගල්ලේ, 2001, 20
පිට.

53 විශේෂල්ම ගයිගර, සිංහල භාෂාවේ ව්‍යාකරණය, 1964, XII පට.

54 එම, VII-XIV පිටු

55 මක්කම්පිටියේ පස්ස්ක්‍රාසාර නිමි, සිංහල අක්ෂර රුප විකාශය හා භාර්තිය
56 ආභාසය, S And S මුද්‍යාලය, කොළඹ, 2005. 1 පිට.

“සිංහලයෙහි දුවිඩ භාෂාමය මූල ලක්ෂණ” යන මැයෙන් දාණප්‍රකාශර නම්
සුරක්‍රතා ලියා ඇති උපිය ගැන විමිශීමකට බැසිම මෙහැනදී කිසිසේත්ම
එහෙත් මූල, වාශෘද්‍යානුකළ පිරික්සුම පිළිබඳ ව්‍යානුකළ ක්‍රමයක් ගැන කිසිදු
දැනුමක් තැන්තෙකු සේ පෙනේ; නැතහෙත් ඒ ක්‍රමයට ආලියසම් කරන්නෙකු
භාෂාවන්ගේ බලපෑමට ලක් වූ බව තිසුකය. එසේ වුවක් ඉතා පැරණි ඉන්දු
පර්මාණු කාල පරිවිශේෂයේ එවැනි බලපෑමක් පැවතියැයි පිළිගන නොහැකි”.

57 විශේෂල්ම ගයිගර, සිංහල භාෂාවේ ව්‍යාකරණය, 1964, VII පිටු.

Wilhelm Geiger, An Etymological Glossary Of The Sinhalese Language, The Royal Asiatic Society, Colombo, 1941.

58 “This as well as him Sinhalese grammar (1938), he considered as a part of his work an the Sinhalese dictionary and gifted it, as he had already done the grammar, to the dictionary manaying committee of the royal Asiatic society, Ceylon branch”, Ibid, prefatory note by Julius de lanerole, P. V.

59 Wilhelm Geiger, An Etymological Glossary Of The Sinhalese Language, 1941, prefatory note by Julius de lanerole, P. V.

60 Heinz Bechert, Wilhelm Geiger, 1995, P. 106.

61 D. B. Jayatilaka, A Dictionary of Sinhalese language, Vol-I, part-I, The Royal Asiatic Society, Colombo, 1935, මෙම ගුන්පියෙහි “සිංහල භාෂාව හා සාහිතය” යන මැයෙන් මෙහි ඉදිරිපත් කොට ඇති පිටු අංක XVII සිට
XXXVIII දක්වා වූ අති දිරිස උපිය අවසානයෙහි උපි රචකයින් ලෙස ඩී. ඩී.
ජයතිලක මෙන්ම විශේෂල්ම ගයිගර යන දෙදෙනාගේම නම් සඳහන් වෙනත්,
එම උපිය සම්පූර්ණයෙන්ම ගයිගර විසින් රචනා කරනු ලැබුවක් වන බව
බෙජරටි පවසයි. Heinz Bechert, Wilhelm Geiger, 1995, P. 102, 103.